MENUGO

کیت آموزشی – ویژه صاحبان کسب‌وکار

کیت مهندسی منو

یک ابزار کاربردی برای:

- تحلیل محبوبیت آیتم‌ها
- بررسی سودآوری
- دسته‌بندی محصولات
- شناسایی فرصت‌های فروش
- بهینه‌سازی محتوای منو
- برنامه‌ریزی برای اصلاح منو

تهیه و تدوین: منوگو

منوی دیجیتال کافه و رستوران

menugo.ir

این کیت برای استفاده مدیران کافه و رستوران طراحی شده است و می‌تواند به‌عنوان ابزار داخلی یا مرجع آموزشی مورد استفاده قرار گیرد.

مهندسی منو از کجا شروع می‌شود؟

مهندسی منو یعنی تصمیم‌گیری درباره آیتم‌های منو بر اساس عملکرد واقعی آن‌ها؛ نه صرفا بر اساس سلیقه، حدس یا ظاهر.

برای شروع، باید به دو سوال پاسخ دهید:

۱ **این محصول چقدر محبوب است؟**
یعنی مشتریان چند بار آن را انتخاب می‌کنند؟

۲ **این محصول چقدر سودآور است؟**
یعنی هر بار فروش آن چه میزان حاشیه مشارکت ایجاد می‌کند؟

وقتی این دو معیار را کنار هم قرار دادید، می‌توانید محصولات را در چهار گروه اصلی دسته‌بندی کنید و برای هر گروه تصمیم متفاوتی بگیرید.

این کیت را در ۵ مرحله استفاده کنید:

۱ جمع‌آوری داده‌های فروش و هزینه

۲ محاسبه حاشیه مشارکت

۳ بررسی محبوبیت و سودآوری

۴ قرار دادن محصولات در ماتریس مهندسی منو

۵ تعیین اقدام بعدی

برای مهندسی منو از کجا شروع کنم؟

به سوالات زیر پاسخ دهید:

مورد	بله	خیر
از تعداد فروش هر آیتم اطلاع دارم.	☐	☐
قیمت فروش هر آیتم را می‌دانم.	☐	☐
از هزینه مستقیم مواد اولیه اطلاع دارم.	☐	☐
حاشیه مشارکت محصولات را می‌دانم.	☐	☐
پرفروش‌ترین محصولات را می‌شناسم.	☐	☐
سودآورترین محصولات را می‌شناسم.	☐	☐
محصولات با فروش کم را شناسایی کرده‌ام.	☐	☐
محصولات محبوب اما با سود کم را می‌شناسم.	☐	☐
محصولات سودآور اما با سود کم را می‌شناسم.	☐	☐
دسته‌بندی منو واضح است.	☐	☐
توضیحات محصولات مناسب است.	☐	☐
محصولات تصاویر مناسبی دارند.	☐	☐
قیمت‌های منو به‌روز هستند.	☐	☐
امکان به‌روزرسانی سریع منو را دارم.	☐	☐
عملکرد منو را به‌صورت دوره‌ای بررسی می‌کنم.	☐	☐

امتیاز شما: _____ از ۱۵

هر «بله» یک امتیاز محسوب می‌شود.

تفسیر

۰–۵ نیازمند بازنگری
اطلاعات کافی برای تصمیم‌گیری داده‌محور درباره منو ندارید.

۶–۱۰ در مسیر مهندسی منو
بخش‌هایی از زیرساخت را دارید، اما هنوز فرصت‌های مهمی برای بهبود وجود دارد.

۱۱–۱۵ آماده تحلیل
اطلاعات مناسبی برای شروع تحلیل دقیق‌تر دارید.

قبل از تصمیم‌گیری، اعداد هر آیتم را شناسایی کنید

برای هر آیتم این اطلاعات را ثبت کنید:

از _____ تا _____

ردیف	نام محصول	قیمت فروش (تومان)	هزینه مستقیم مواد اولیه (تومان)	تعداد فروش

حاشیه مشارکت چیست؟

یکی از اعداد مهم در مهندسی منو، Contribution Margin یا حاشیه مشارکت است.

فرمول:

حاشیه مشارکت = قیمت فروش - هزینه مستقیم غذا

مثال

فرض کنید:

قیمت فروش یک برگر	۳۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه مستقیم مواد اولیه	۱۲۰,۰۰۰ تومان
حاشیه مشارکت (۳۰۰,۰۰۰ - ۱۲۰,۰۰۰)	۱۸۰,۰۰۰ تومان

حالا محصولات خودتان را محاسبه کنید:

نام محصول	قیمت فروش (تومان)	هزینه مستقیم (تومان)	حاشیه مشارکت (تومان)

نکته مهم

قیمت بالاتر لزوما به معنای سودآوری بیشتر نیست. برای مقایسه محصولات باید قیمت، هزینه و میزان فروش را در کنار هم ببینید.

جدول تحلیل آیتم‌های منو

این بخش مهم‌ترین ابزار کیت مهندسی منو است.

مانند نمونه جدول را پر کنید:

ردیف	آیتم	قیمت	هزینه	حاشیه مشارکت	تعداد فروش	محبوبیت	سودآوری	گروه
۱	برگر ویژه	۳۰۰٬۰۰۰	۱۲۰٬۰۰۰	۱۸۰٬۰۰۰	۲۸۰	بالا	بالا	ستاره

از تاریخ _____ **تا تاریخ** _____

تعداد کل آیتم‌های بررسی‌شده _____

هر محصول در کدام گروه قرار می‌گیرد؟

محصولات را بر اساس محبوبیت و سودآوری دسته‌بندی کنید.

	سودآوری پایین	سودآوری بالا
محبوبیت بالا	اسب کاری	ستاره
محبوبیت پایین	سگ	معما

اسب کاری

محبوب + با سود کم

محصولی که مشتری دوست دارد، اما حاشیه مشارکت آن پایین است.

- بررسی قیمت
- بررسی هزینه مواد اولیه
- بررسی حجم محصول
- بررسی ترکیبات
- بررسی امکان فروش مکمل

ستاره

محبوب + سود بالا

محصولاتی که هم مشتری آن‌ها را زیاد انتخاب می‌کند و هم حاشیه مشارکت مناسبی دارند.

- حفظ کیفیت
- حفظ عملکرد
- توجه به جایگاه محصول
- ارائه مناسب
- جلوگیری از افت فروش

سگ

محبوبیت پایین + سود کم

محصولی که عملکرد ضعیف‌تری دارد.

- پیدا کردن علت
- بررسی امکان اصلاح
- بررسی جایگزینی
- در صورت لزوم حذف

معما

محبوبیت پایین + سود بالا

محصولی که ارزش اقتصادی خوبی دارد اما کمتر انتخاب می‌شود.

- بررسی نام
- بررسی توضیحات
- بررسی تصویر
- بررسی جایگاه در منو
- بررسی نحوه معرفی محصول

محصولات منوی خود را روی ماتریس قرار دهید

محبوبیت \ سودآوری	پایین	بالا
بالا	اسب کاری	ستاره
پایین	سگ	معما

۳ محصولی که بیشترین توجه را جلب کردند:

۱. _____

۲. _____

۳. _____

مهم‌ترین تصمیمی که باید بگیرم:

_____

امتیاز مهندسی منوی شما چند است؟

به هر بخش از ۰ تا امتیاز مشخص‌شده نمره بدهید.

معیار	حداکثر امتیاز	امتیاز شما
شناخت میزان فروش آیتم‌ها	۱۵	
شناخت هزینه مواد اولیه	۱۵	
محاسبه حاشیه مشارکت	۱۵	
شناخت محصولات پرفروش	۱۰	
شناخت محصولات سودآور	۱۰	
دسته‌بندی مناسب منو	۱۰	
توضیحات محصولات	۵	
تصاویر محصولات	۵	
به‌روزرسانی اطلاعات	۵	
بررسی دوره‌ای عملکرد	۱۰	
مجموع	**۱۰۰**	

نتیجه شما

🔴 **۰ تا ۴۰ — منوی واکنشی**
بخش زیادی از تصمیم‌های منوی شما احتمالا بدون داده کافی گرفته می‌شوند.

🟡 **۴۱ تا ۷۰ — منوی در حال بهینه‌سازی**
زیرساخت اولیه را دارید، اما هنوز فرصت‌های مهمی برای بهبود وجود دارد.

🟢 **۷۱ تا ۸۵ — منوی داده‌محور**
تصمیم‌گیری درباره منو تا حد زیادی بر اساس اطلاعات انجام می‌شود.

⭐ **۸۶ تا ۱۰۰ — منوی مهندسی‌شده**
منو را به‌صورت منظم بررسی و بر اساس عملکرد آن اصلاح می‌کنید.

آیا هر محصول به‌درستی ارائه شده است؟

نام محصول

- [ ] واضح است
- [ ] قابل فهم است
- [ ] با محصول واقعی مطابقت دارد
- [ ] ویژگی مهم محصول را منتقل می‌کند

توضیحات

- [ ] فقط فهرست مواد اولیه نیست
- [ ] محصول را برای مشتری قابل تصور می‌کند
- [ ] اطلاعات مهم را انتقال می‌دهد
- [ ] بیش از حد طولانی نیست

تصاویر

- [ ] باکیفیت است
- [ ] محصول واقعی را نشان می‌دهد
- [ ] ظاهر اشتهابرانگیزی دارد
- [ ] با محصولی که مشتری دریافت می‌کند مطابقت دارد

اطلاعات

- [ ] قیمت به‌روز است
- [ ] ویژگی‌های محصول مشخص است
- [ ] گزینه‌های قابل انتخاب مشخص هستند
- [ ] محصول در دسته‌بندی مناسب قرار دارد

منوی خودتان را مثل یک مشتری ببینید

یک نفر را که با منوی شما آشنا نیست انتخاب کنید.

منو را در اختیارش بگذارید و فقط مشاهده کنید.

از او بخواهید:

«یک غذای اصلی انتخاب کند.»

به او کمک نکنید.

این موارد را بررسی کنید:

- [ ] سریع دسته موردنظر را پیدا کرد؟
- [ ] بین محصولات مشابه سردرگم شد؟
- [ ] توضیحات را خواند؟
- [ ] تصویر محصول توجهش را جلب کرد؟
- [ ] درباره قیمت سوال کرد؟
- [ ] درباره ترکیبات محصول سوال کرد؟
- [ ] در انتخاب محصول مکث زیادی داشت؟

چیزی که مشاهده کردم:

مهم‌ترین مشکل تجربه انتخاب:

ایده من برای اصلاح:

برای هر محصول، یک اقدام مشخص تعیین کنید

نکته
این فرم را به ازای هر محصول منو، یک‌بار جداگانه چاپ و تکمیل کنید.

نام محصول _____

گروه:

- ☐ ⭐ ستاره
- ☐ 🧩 معما
- ☐ 🐴 اسب کاری
- ☐ 🐕 سگ

مشکل اصلی محصول چیست؟

- ☐ قیمت
- ☐ محبوبیت
- ☐ تصویر
- ☐ دسته‌بندی
- ☐ هزینه
- ☐ توضیحات
- ☐ جایگاه در منو
- ☐ سایر

اقدام پیشنهادی:

- ☐ حفظ
- ☐ اصلاح قیمت
- ☐ تغییر توضیحات
- ☐ تغییر جایگاه
- ☐ جایگزینی
- ☐ برجسته‌سازی
- ☐ کاهش هزینه
- ☐ تغییر تصویر
- ☐ آزمایش دوباره
- ☐ حذف

اقدام دقیق:

_____

_____

مسئول اجرا _____

تاریخ اجرا _____

شاخصی که باید بعدا بررسی کنم:

_____

_____

از تحلیل به اجرا

حالا فقط ۳ تغییر مهم را انتخاب کنید.

۱ هفته اول

اقدام:

چرا این تغییر مهم است؟

۲ هفته دوم

اقدام:

چرا این تغییر مهم است؟

۳ هفته سوم

اقدام:

چرا این تغییر مهم است؟

۴ هفته چهارم

چه چیزی را اندازه‌گیری می‌کنم؟

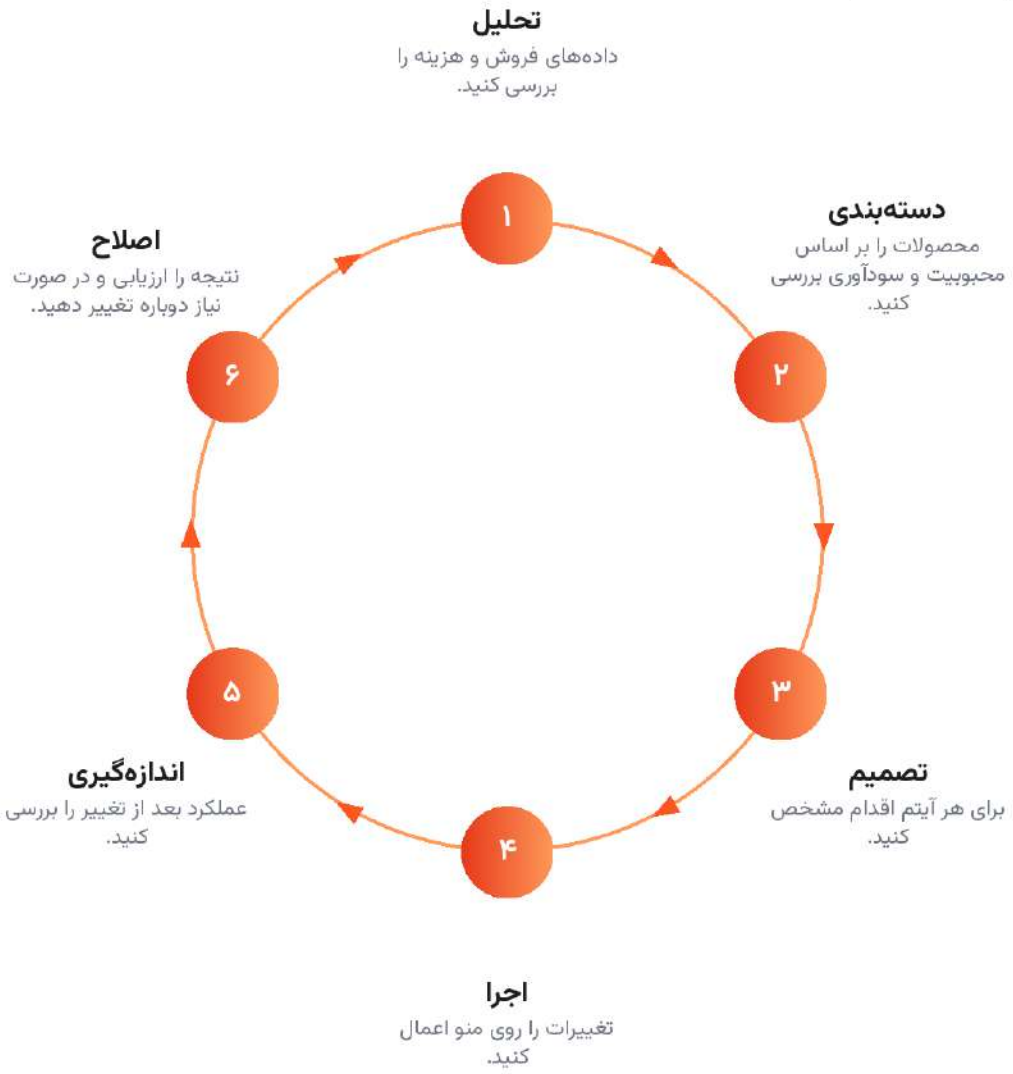
چه چیزی بهتر شد؟

چه چیزی هنوز نیاز به اصلاح دارد؟

مهندسی منو پروژه یک‌روزه نیست.

بعد از اینکه منو را تحلیل و اصلاح کردید، کار تمام نمی‌شود.

شما باید این چرخه را هر چند وقت یکبار دوباره تکرار کنید:

تاریخ آخرین بررسی _____ **تاریخ بررسی بعدی** _____

MENUGO

حالا نوبت اجرای تغییرات است.

تحلیل منو زمانی ارزشمند خواهد بود که بتوانید نتیجه آن را در منوی واقعی اجرا کنید.

- آیا قیمت یک محصول تغییر کرده است؟
- توضیحاتش نیاز به اصلاح دارد؟
- تصویر جدیدی برای آن آماده کرده‌اید؟
- یک محصول موقتا موجود نیست؟
- دسته‌بندی جدیدی به منو اضافه کرده‌اید؟

در منوی دیجیتال، مدیریت و به‌روزرسانی این اطلاعات می‌تواند بسیار ساده‌تر از وابستگی به نسخه‌های چاپی باشد.

یک ابزار از

menugo.ir

منوی دیجیتال کافه و رستوران

MENUGO

منوی دیجیتال کافه و رستوران

با منوگو می‌توانید منوی دیجیتال خود را مدیریت کرده و اطلاعات محصولات، دسته‌بندی‌ها، تصاویر و سایر بخش‌های منو را به‌روزرسانی کنید.

حالا که منوی خود را تحلیل کرده‌اید، به یک پلتفرم منوی دیجیتال برای مدیریت بهتر آن نیاز دارید.

ساخت منوی دیجیتال با منوگو

menugo.ir

درباره این کیت

کیت مهندسی منو توسط منوگو با هدف کمک به مدیران کافه و رستوران برای تحلیل و بهینه‌سازی منوی محصولات تهیه شده است.

این فایل می‌تواند برای:

- آموزش تیم رستوران
- بررسی دوره‌ای منو
- تحلیل محصولات
- جلسات مدیریت
- برنامه‌ریزی تغییرات منو

قابل استفاده است.

منبع

منوگو: پلتفرم منوی دیجیتال کافه و رستوران

وب‌سایت menugo.ir

برای استفاده در محتوا

اگر از جدول‌ها، ماتریس یا چارچوب این کیت در یک محتوای آموزشی استفاده می‌کنید، لطفاً منوگو را به‌عنوان منبع ذکر کنید.